

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Tachov, Tyršova 1546

Tyršova 1546, 347 01 Tachov

Identifikátor školy: 600 073 556

Termín konání komplexní inspekce: 21. a 27. listopadu 2002

Čj.:	041 114/02-1204
Signatura:	kd7aw115

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Tachov, Tyršova 1546 je organizační složkou města. Její zřizovací listina byla vydána ke dni 30. 8. 2001. Zřizovatelem je Město Tachov, Rokycanova 1, 347 01 Tachov. Toto předškolní zařízení má 3 třídy, do kterých je zapsáno celkem 63 dětí ve věku 3 – 7 let. Stanovená kapacita předškolního zařízení není překročena. Do jednotlivých tříd jsou děti rozděleny podle věku. Součástí mateřské školy je školní jídelna, která byla v rámci komplexní inspekce rovněž předmětem kontroly. Její výsledky jsou uvedeny v samostatném Protokolu.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek stravování
- finančních, výživových a spotřebních ukazatelů

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy zabezpečuje šest pedagogických pracovníků. Všechny splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a mají bohaté praktické zkušenosti.

Ředitelka pravidelně sleduje a vyhodnocuje kvalitu výchovně-vzdělávací práce školy. Potřebné podklady získává zejména v průběžné kontrolní a hospitační činnosti. Z hospitačních záznamů vyplývá jasné vymezení pozitiv i negativ pedagogického procesu včetně doporučení pro další činnost. K hodnocení přistupuje ředitelka přiměřeně kriticky. Cíle hospitací jsou stanoveny v nadměrném množství, v některých případech jsou příliš abstraktní či nevhodně zaměřené. Hospitační zjištění zpravidla na tyto cíle navazují a shrnují je v konkrétních závěrech. Přes uvedené nedostatky je systém hospitací na velmi dobré úrovni. Vedení pedagogických pracovníků v oblasti zvyšování profesního růstu je zaměřeno především na motivaci k dalšímu vzdělávání. Z předloženého přehledu o absolvovaných akcích za uplynulý i letošní školní rok však vyplývá, že se učitelky seminářů zúčastňují jen v malé míře. Vzájemné přenosy námětů a poznatků ze vzdělávacích kurzů se uskutečňují v rámci jednání pedagogických rad. Kritéria hodnocení práce zaměstnanců jsou stanovena a známa.

Pro zajištění plynulého chodu předškolního zařízení jsou stanovena pravidla jeho provozu. Vycházejí z těchto dokumentů: Provozní řád mateřské školy, Vnitřní pracovní řád školy, Vnitřní organizační a pracovní řád, Školní a Vnitřní řád mateřské školy. Jsou v nich vymezeny povinnosti a práva dětí, rodičů i zaměstnanců. Zahrnují a stanoví také konkrétní náplň práce a kompetence personálu. Pro nezvyklé množství výše uvedených dokumentů je orientace v jejich obsahu a znění poměrně náročná. Tím v mnoha směrech pozbývají funkčnosti.

Stanovený denní režim vykazuje některá porušení psychohygieny. Není v něm např. vhodně vymezena doba pobytu venku (je zkrácena) či přiměřená délka odpoledního spánku (zejména pro nejstarší děti je naopak příliš dlouhá). Velmi náročný je i časový prostor věnovaný zájmovým kroužkům. Denní režim také postrádal v době konání inspekce v jedné ze tříd větší

pružnost a variabilitu. Naopak příznivě působily situace, kdy dětem byla ve všech třídách dána možnost vrátit se po svačině individuálně zpět k započaté herní činnosti.

Vnitřní i vnější informační systémy jsou převážně funkční. Pravidelně se konají pedagogické rady a provozní porady. Mají odpovídající náplň jednání, tj. z oblasti odborné a organizační. Na nástěnkách v hale jsou prezentovány důležité dokumenty školy, aktuální akce pro děti atd. Chybí nápaditější, bližší informování rodičů o tématické a obsahu běžných denních činností. Přiměřeně bohaté jsou mimoškolní aktivity (např. kulturní pořady pro děti, účast a ocenění ve výtvarných soutěžích, oslavy lidových tradic, školní slavnosti, veřejná vystoupení apod.).

V oblasti hodnocení personálních podmínek mateřské školy převažuje průměrná úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Prostorové podmínky mateřské školy jsou celkově velmi dobré. Dostatečně velké třídy i herny umožňují realizaci vzdělávacích činností. Potřebám odpovídají i dětské šatny, ve kterých je nábytek uspořádán a rozmístěn do prostoru vhodným, netradičním způsobem. Naopak málo místa má škola k dispozici pro uložení učebních pomůcek a hraček (tj. kabinety, sklady apod.) Prostředí budovy je bezpečné, čisté a estetické. Ve vkusné výzdobě interiéru převládají práce dětí. Vyznačují se nápaditostí, originalitou a tvořivostí. Uspořádání a zařízení tříd i dalších prostor školy vychází především z funkčnosti. Velmi příjemným dojmem působí nátery nábytku, které jsou v každé třídě laděné do jiného barevného tónu. Pitný režim je zaveden a funkčně využíván především u nejstarší věkové skupiny. Mladší děti nebyly k průběžnému pití příliš motivovány ani vybízeny.

Hračky, pomůcky, materiál k výtvarným či pracovním činnostem, přírodniny atd. jsou uloženy většinou v dosahu dětí, aby jim byly dostupné. Materiálně-technické vybavení mateřské školy (tj. učební pomůcky, hračky, knihy, výtvarný materiál, tělovýchovné nářadí apod.) je převážně na standardní úrovni. Ředitelka sleduje aktuální potřeby a snaží se v rámci finančních možností toto vybavení doplňovat a obnovovat. Případný nedostatek nových adekvátních učebních pomůcek řeší učitelky velmi často svou vlastní vynalézavostí a tvořivostí.

Prostorná a zajímavě členitá školní zahrada s množstvím vzrostlých stromů umožňuje svým vybavením trávit zde rekreační pobyt včetně pohybových i sezónních aktivit dětí.

Prostředí školy je z estetického hlediska podnětné, nápadité, výtvarně tvořivé a vkusné. V materiálním vybavení převažuje účelnost. Vzhledem k těmto skutečnostem byla sledovaná oblast hodnocena jako velmi dobrá.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace vzdělávacího programu „Od podzimu do léta“

Zpracovaný školní vzdělávací program mateřské školy vychází ze schváleného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (březen 2001). Postihuje témata a částečně také obsahovou složku činností. Celkově však v jeho zpracování přetrvává neúměrná orientace na plnění didaktických cílů. Celoroční třídní programy podporují všestrannou výchovu předškolního dítěte, jeho tělesný, psychický a sociální vývoj.

Výchovně-vzdělávacího program je v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy. Vedení povinné dokumentace průkazně zachycuje průběh předškolního vzdělávání.

V řízení školy je vytvořen systém kontroly plnění výchovně-vzdělávacích cílů. Uskutečňuje se v rámci hospitací ředitelky a pedagogických rad, které zahrnují odborné diskuse k tomuto tématu. Z provedené inspekce vyplynula převažující funkčnost kontrolního systému.

Způsob kontroly plnění výchovně-vzdělávacího programu je účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práce byla inspekcí sledována a hodnocena ve všech třídách, celkem u pěti učitelek včetně ředitelky školy.

Spontánní činnosti

Kvalitu spontánních činností v 1. třídě ovlivnil nízký počet dětí a příliš dominantní role učitelky. Postupně se však herní aktivity vzhledem k blízkým námětům a motivaci přiměřeně rozvinuly. Podnětné pomůcky a koutky s přírodninami stimulovaly děti ke hře a k slovnímu projevu. Vtipně bylo využito i venkovního prostředí (vycpané veverky umístěné v zahradě). Nedostatky spočívaly v celkovém pojetí herních činností, které postrádaly charakteristické rysy bezprostřednosti a spontánnosti. Vlastní volná hra bez zásahů učitelky byla zaznamenána v menší míře.

Pro vhodný rozvoj spontánních aktivit vytvořily učitelky ve 2. třídě dětem podnětné prostředí. Motivačně doplňovalo a obohacovalo týdenní námět činností. Nabídka hraček byla přiměřeně bohatá. Pozitivní roli sehrály i různé herní pomůcky zhotovené dětmi či učitelkami. Sledované aktivity byly vhodnými způsoby rozvíjeny a posilovány. Velmi rozdílně však byl učitelkami v této třídě pojat časový prostor pro hru. Jedna z nich předčasně ukončila ranní hry již v 8:15, přestože hodně dětí přichází do mateřské školy až kolem osmé hodiny. Proto spontánní činnosti v prvním dnu inspekce nebylo možné hlouběji hodnotit. Příslušel jim příliš malý časový prostor, byly vytěsňeny činnostmi řízenými a tím došlo k citelnému narušení psychohygieny. Druhá učitelka (v závěru inspekce) naopak celou dopolední činnost prokládala spontánní hrou, která pak již svoji délkou ztrácela gradaci a děti přestávala bavit.

Spontánním činnostem ve 3. třídě byl věnován v denním programu odpovídající prostor. Vhodně zvolená motivace umožňovala dětem skutečné prožití tématu. Bylo zaznamenáno podnětné herní prostředí včetně neotřelých nápadů učitelek (např. lesní bludiště, krmelce, důl na drahokamy atd.). Zřejmé bylo i bohaté využití přírodnin, podpora komunikace, humor a přátelské prostředí. Učitelky se do her citlivě zapojovaly a děti je zcela přirozeně přijímaly.

Řízené činnosti

Všechny učitelky velmi dobře pochopily důležitost motivačního spojení jednotlivých činností. To dokládalo nejen přizpůsobení interiéru tříd plánované motivaci, ale i prostupování daného tématu celým dopolednem. Pozitivně působila celková příjemná atmosféra ve třídách, klidný a vlídný vztah učitelek ke všem dětem, častý individuální přístup, možnost dokončení vlastní činnosti, ocenění snahy či pokroku jednotlivých dětí apod.

Vzhledem k nízké intenzitě dalšího vzdělávání se však v průběhu komplexní inspekce projevíly rezervy ve volbě metod a forem výchovně-vzdělávací práce. V této oblasti nedošlo (až na níže uvedené výjimky ve třídě nejstarších dětí) k výrazné změně pedagogického stylu.

Sledované tradiční metody odborné práce učitelek v 1. a 2. třídě se většinou vyznačovaly nižší efektivitou. Postrádaly více progresivních forem, pedagogické tvořivosti, inspirativních prvků a inovací. Nesměřovaly k zvyšování podílu dětí na průběhu aktivit, k jejich výraznější seberealizaci a bezprostřednosti. Převažovalo slovní vedení učitelek nad spontánním řečovým projevem dětí. Pedagogický proces byl navozován spíše vnějším způsobem, postrádal větší

podíl hravosti, lehkosti a fantazie. Také v řízených činnostech byl zřejmý již zmíněný odlišný pedagogický styl učitelek 2. třídy. V prvním dnu inspekce převažovaly během dopoledne řízené aktivity cíleně zaměřené na výkon dětí, druhý den naopak činnosti spontánní. Ani v jednom případě však nešlo o přirozenou vyváženost. Učitelky neprokázaly invenční přístup a jasnou představu o současné realizaci předškolního vzdělávání.

Ve třídě nejstarších dětí se již výrazněji projevila snaha ředitelky a učitelky o hledání nových cest a způsobů předškolního vzdělávání. V denním programu měla volná hra přiměřené dominantní postavení. Řízené činnosti vyváženě postupovaly aktivitami spontánními, často na ně přímo navazovaly. Probíhaly individuálně, hromadně i ve skupinách. Převládala v nich neformálnost a nenásilnost. Zřejmě bylo využito mnoha příležitostí k navození přirozeného učení hrou či prožitkem. Příjemně působilo zpívání s kytarou i zařazení tzv. „asociačního kruhu“. Děti v něm měly možnost uplatnit vlastní řečový projev, sdělit ostatním zážitek či představu. Současně byly nenásilně vedeny k naslouchání a respektování názoru druhých. Rezervy spočívaly v mělkém, nedostatečném využití fantazie a citovosti (činnost v závěru inspekce).

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

V době konání inspekce se projevila přiměřená zručnost dětí v oblasti hygienických návyků a v sebeobsluze. Bez potíží zvládaly jednoduché pracovní úkony při úklidu hraček a různých pomůcek. Dokázaly napodobit jednoduchý pohyb při cvičení a přizpůsobit jej podle pokynu. Komunikační dovednosti včetně výslovnosti odpovídaly individuálním zvláštnostem dětí předškolního věku. V 1. a 2. třídě byly často pozorovány pěkné vzájemné vztahy včetně ohleduplnosti a slušnosti. Ve všech třídách se při podávání oběda projevila velice dobrá estetika stolování a s ní spojená samostatnost dětí.

V hodnocení výchovně-vzdělávací práce mateřské školy byla pozitiva a negativa téměř v rovnováze. Učitelky obratně zvládaly zpracování námětu činností, bohatě využívaly různé pomůcky, kvalitně pracovaly s motivační složkou. Převážně velmi dobrá byla také oblast vzájemné interakce. Progresivnější a nápaditější způsoby realizace pedagogického procesu byly patrné ve 3. třídě.

Naopak nedostatky byly zaznamenány v oblasti psychohygieny, v časté volbě rutinních metodických postupů, v nejednotném stylu odborné práce učitelek, v přílišném verbalismu a orientaci na didaktické cíle. Vzhledem k těmto skutečnostem byla sledovaná oblast průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací činnosti školy celkově hodnocena jako průměrná.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve zřizovací listině jsou v souladu s rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 30. 8. 2001 čj. 4128/2001 účinnost od 30. 8. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠMS/1284/01 ze dne 3. 1. 2002 s účinností od 1. 9. 2001
3. Jmenování do funkce ředitelky čj. 95/1997 s účinností od 1. 7. 1997
4. Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ ve školním roce 2002/2003

5. Evidenční listy přijatých dětí pro školní rok 2002/2003
6. Přehledy výchovné práce, evidence docházky dětí, týdenní plány tříd – září - listopad 2002
7. Kopie dokladů o ukončeném odborném vzdělání pedagogických pracovníků
8. Roční plán, Koncepce školy, Školní vzdělávací program
9. Provozní řád mateřské školy, Vnitřní pracovní řád školy, Vnitřní organizační a pracovní řád, Školní a Vnitřní řád mateřské školy - platné pro šk. rok 2002 – 2003
10. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky - školní rok 2002/2003
11. Přehled dalšího vzdělávání učitelek za školní rok 2001/2002, 2002/2003
12. Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2002
13. Rozhodnutí o odkladu školní docházky ve školním roce 2002/2003 (4x)
14. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce mateřské školy vykazují převažující průměrnou úroveň. Všechny pedagogické pracovníce jsou odborně i pedagogicky způsobilé. Mají dlouholeté zkušenosti a praxi v oboru předškolní výchovy. Rezervy spočívají v nízké intenzitě jejich dalšího vzdělávání a zvyšování odborného růstu.

Materiálně-technické vybavení umožňuje plnění základních funkcí předškolního zařízení a cílů předškolní výchovy. Prostředí mateřské školy i jednotlivých tříd je útulné a estetické. Osobitě dětské práce se v bohaté míře podílejí na vkusné výzdobě interiéru.

Mateřská škola poskytuje dětem systematické předškolní vzdělávání včetně přípravy na školní docházku. Kvalitu inspekci sledovaného pedagogického procesu pozitivně ovlivnilo využívání nápaditých pomůcek, přírodnin, rekvizit apod. Prostřednictvím těchto materiálů učitelky vytvářely podnětné prostředí a vhodně stimulovaly zájem dětí o společnou činnost. Zjištěné nedostatky se týkaly zejména převahy málo efektivních metod a forem odborné práce. Slabá místa byla rovněž zaznamenána v oblasti psychohygieny.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.
Členové týmu	Bc. Eva Brabcová	Brabcová v. r.
	Mgr. Ivana Krýslová	Krýslová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Darina Lišaníková

V Domažlicích dne 16. prosince 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 17. 12. 2002

Razítko

Ředitelka mateřské školy

Podpis

Ludmila Prášilová

L. Prášilová v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	-	-
Zřizovatel	6. ledna 2003	041 1/03-1204
Rada školy	-	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.